

Természttudomány 5. o. Óravázlat

A térkép

A térképek **felülnézetből**, vagyis az alaprajznak megfelelően és **arányosan kicsinyítve** mutatják be a területet.

A térképeknek sajátos színeik és ábráik, azaz **jelrendszerük** van.

Azt, hogy a térképen ábrázolt területet a valósághoz képest milyen arányban kicsinyítették le, a térkép **méretaránya** mutatja meg.

A kicsinyítés mértékét általában rajzos formában is feltüntetik a térképen. Ezt nevezzük **vonalas aránymértéknek**

A térkép fajtái

Mindennapi életünk során gyakran találkozunk **térképszerű ábrázolással**. Például ha egy nagyobb múzeumba vagy kiállításra látogatunk, a belépő mellé az épület alaprajzát, az egyes látnivalók helyszínét bemutató tájékoztatót is kaphatunk. Ez ugyan csak egyszerű **alaprajz**, de nagyon hasonlít az igazi térképhez.

Ha ezen a szórólapon színezéssel vagy jelekkel egyéb információt is bejelölnek (pl. lift vagy a büfé helye), akkor már egy **térkép vázlatot** tartunk a kezünkben. Ha még azt is berajzolják, hogy a bejáratától hogyan jutunk el egy fontos látnivalóig, akkor már egy **útvonaltervünk** is van.

A térképek tartalmuk szerint is nagyon sokfélék. **Részletes terepi felméréssel** készülnek a **helyszínrajzi térképek**. Ilyenek például a turistatérképek.

Nagyobb **tájakat, földrészeket, országokat** ábrázolnak a **földrajzi térképek**. Ezek lehetnek a felszín jellemzőiről tájékoztató **domborzati térképek**, de ilyenek a **közigazgatási térképek** is, amelyek országokat, megyéket stb. mutatnak be. Az **iskolai atlaszokban** is sok földrajzi térképet találhatsz.

A **szaktérképek** egy adott téma bemutatására készültek. Szaktérképek többek között a **népesség eloszlását bemutató térképek**, az **éghajlati térképek**, vagy például az **ásványkincsek előfordulását ábrázoló térképek**.

A térképek sajátos csoportjába tartoznak a **kontúr- vagy körvonalas térképek**. Ezeket a készítőik csupán az országok körvonalát rajzolják meg.